

MOGUNTIA.

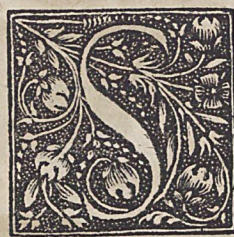
MOGUNTIA, Metropolitica Germaniæ ciuitatum præcipua, Ptole-
mæo Neouagus, vt Irenico placet, nomen sortitur à Mogano fluuio, & Cia,
vti cum alijs perhibet Celtes. Hanc Troianus quidam Moguntius condidit,
Carino scribente. Olim hic Romanorum munimenta fuerunt contra Ale-
manos ad ipsam Rheni ripam. Moguntia vetus, paulò remotior à Rheno fuit,
quemadmodum adhuc ruinae testantur. In loco admodum amœno iacet, v-
bi Mœnus fluuius, quem alij Moganū vocant, ex Franconia descendens, Rhe-
no commiscetur. Agrum habet, ab vtraq; Rheni ripa fœcundum, & præstan-
tissimo vino luxuriantē. magna est, bene munita, & spissa, tum populosa ea
parte, quam Rhenus alluit, ex alio verò latere, rarum habitorem habet, im-
mensa est longitudine, in lato angustior. Aedes amplissimæ sunt, Romanorū
more. Basilicæ & Collegiata Ecclesiæ magnificæ, & perornatæ, cum Arce Episcopali. Nulla est in Rheni tra-
ctu ciuitas, quæ plura quàm Moguntia antiquitatis monumenta ostendat. Archiepiscopum ex septem vi-
rorum Imperij ordine dominum & moderatorem agnoscit. Vniuersitatem habet circa annum Christi M.
CCCC.LXXXII. à Deiethero Isenburgo Archiepiscopo institutam. In qua hoc tempore Artium & Theo-
logica studia vigent. Huic vrbi Tipographicæ artis debetur inuentio, quæ plusne boni, an mali attulerit,
probabiliter disputari potest.

HERBIPOLIS.

HERBIPOLIS, Francorum Orientalium caput, atq; Metropolis, Germanicè *Wirzburg* / à
dulci musto, quod Herbipolensis ager suppeditat, nomen obtinere videtur. Vrbs est in pla-
no sita, extra vndiq; circumiacentibus monticulis, & collibus vitiferis, amœnis hortis, in-
terpositis pratis ornata, præterea fossis, vallis, mœnibus, turribus & propugnaculis bene mu-
nita. Intus autem populosa, pluribus templis, monasterijs, & Ecclesijs, ac non solum cleri-
corum, sed & ciuium amplissimis ædibus extructa, atq; alibi apertè labentibus, alibi subter-
raneis fluuijs, à fœtore & putredine, aeris clementiam, nusquam non corrumpētibus, semper mundissima
seruatur. Habet enim plures puteos viuus & dulcibus laticibus perpetuò scaturientes, ad quosuis vsus satis
vtilis. Ad occasum Mœnum proximè urbem præterlabitur. Vtranque ripam ingens pons iungit lapideus,
fortibus nitens pilis. Ultra Mœnum proximus mōs, pulchram & loci natura munitam arcem, D. Virginis
nuncupatam continet, eiusdemq; nominis templum, ab Hettano Francorum Duce constructum. Arx Epi-
scopo sedem præbet. Cuius dignitas à S. Bonifacio Anglo primo Archiepiscopo Moguntino, præcipuo Ger-
manorum Apostolo, auxilijs Pipini patris, ac Caroli Magni filij, Galliæ Regum, consensu item Zachariæ
pontificis instituta est, annum Christi circiter DCC.L. Episcopatu verò incorporarunt Ducatum Orien-
talis Franciæ: quo factum est, vt Herbipolensis Ecclesiæ gubernatores, non tantum Ecclesiastico titulo Epi-
scopi, sed seculari etiam, Duces Francorum (penes quos ius etiam cum vitæ, tum necis) semper sint ad hæc
vsq; tempora ab omnibus sacri Romani imperij statibus, ac ordinibus tum habiti, tum appellati. Mirum,
quod de B. Macario primo Scotorum apud Herbipolim Abbate, memoriæ proditum est: Qui, cum à vino,
pro Dei amore, penitus abstineret, & die quadam in medio Magnatum sedens, ad mensam habere aquam
non potuisset, signo S. Crucis facto, supra vas vini magnificè & pretiosè celatum, in mensa cunctis apposi-
tum, vinum in aquam mutauit, præsentibus multis summi templi canonicis. Ob cuius præclarissimi signi
perpetuam memoriam, ad posteritatem transmittendam, Embricho Præsul de communi totius cleri con-
silio & assensu, in maiori Ecclesia Hiberpolensi plenam & perpetuam præbendam Monachis Scotis dicti
Monasterij eorumq; successoribus in perpetuum tradidit, & assignauit, quam in præsentem vsque diem
possident, Auctore Guilhelmo Exfengrein, Catalogo de Ecclesiasticis Scriptoribus.

SEDVNVM.

SEDVNVM, Valsiæ Metropolis, Germanis *Sitten* / Gallis Siun, Vtraq; enim lingua fa-
miliaris est ciuibus, vrbs est splendore ædium elegans, adiacet monti, qui in media plani-
tie inter altissimos montes Vallem claudentes, sensim versus ortum confurgit, bifurca-
turq; in duo petrosa fastigia seu eminentes colles. Qui dextram tenet, alluitur in subiecta
valle Rhodano, vocaturq; Valeria, quæ olim fuit arx bene munita, nunc Cathedralis Ec-
clesia. A sinistra verò ciuitatis, & à residentia Episcopi, quæ Meierem dicitur, est mons val-
de angustus, & ascensu difficilis, in cuius fastigio arx est amœna ac fortis, temperatum æ-
rem habens. Quare illuc Princeps cum familia sua se recipit, quando calores in inferiori castro inualescunt.
Est ager Sedunorum per ciuitatis circuitum fertilissimus, abundans vino, frumento, croco, casco, pomis, pe-
core, piscibus, alijsq; vitæ necessarijs. Altissimi montes vicini, venatorem frequentissimè lætum remittunt
domum: Ferarum siquidem & auium permagna hic inuenitur copia. Mirificè etiā oppidum hoc Sedunen-
se commendat, quod Amplissimum & Magnificum virum Matthæum Cardinalem Sedunensem ediderit,
cui maximè gloriosum fuit Francisci Francorum Regis iudiciū: Cum assēueraret, aliquanto plus sibi sum-
ptus atque periculi Sedunensis facundiæ indomitam vim, quàm tot legionum eius gentis cuspides attu-
lisse.